12/06/2026

Οι φτωχοί Απόστολοι – Του π. Δημητρίου Μπόκου

/ Γνώμες

Το Πεντηκοστάριο έκλεισε. Ο τεράστιος κύκλος των κινητών εορτών του Πάσχα, από την Κυριακή του Τελώνου και του Φαρισαίου μέχρι την Κυριακή των Αγίων Πάντων συμπληρώθηκε. Ξαναμπαίνουμε στην ομαλή ροή του λειτουργικού εκκλησιαστικού έτους. Η ανάγνωση του κατά Ιωάννην Ευαγγελίου τελείωσε και άρχισε ήδη από την προηγούμενη Κυριακή η ανάγνωση του κατά Ματθαίον.

- Του π. Δημητρίου Μπόκου

Ο Χριστός καλεί σήμερα τους πρώτους μαθητές του. Ο Πέτρος και ο Ανδρέας, ο Ιωάννης και ο Ιάκωβος, αποτελούν την απαρχή των αποστόλων (Κυριακή Β΄ Ματθαίου).

Ο Χριστός συμπλήρωσε σιγά-σιγά την ομάδα των δώδεκα (ΙΒ΄) και στη συνέχεια των εβδομήκοντα (Ο΄) αποστόλων. Στη διάρκεια των τριών ετών που ήταν μαζί τους, φρόντισε να τους προετοιμάσει με κάθε τρόπο για τη μεγάλη τους αποστολή. Τους έστελνε και σε μικρές περιοδείες στις πόλεις και τα χωριά του

Ισραήλ, για να εκπαιδεύονται στην αποστολική δράση.

Τους προίκιζε με τα πνευματικά εφόδια που ήταν απαραίτητα για το έργο τους, εφιστούσε όμως ιδιαίτερα την προσοχή τους να μην αγωνιούν για τα υλικά. «Μη κτήσησθε χρυσόν μηδέ άργυρον μηδέ χαλκόν εις τας ζώνας υμών». Μην κουβαλάτε πορτοφόλια με λεφτά, τους έλεγε. Ούτε σακούλι με προμήθειες να έχετε, ούτε δύο χιτώνες, ούτε υποδήματα, ούτε ραβδί. «Άξιος γαρ εστιν ο εργάτης της τροφής αυτού». Θα σας τρέφουν αυτοί για τους οποίους εργάζεστε (Ματθ. 10, 9-10).

Έτσι ο Χριστός νομοθέτησε, «τοις το Ευαγγέλιον καταγγέλλουσιν εκ του Ευαγγελίου ζην». Διέταξε, όσοι κηρύττουν το Ευαγγέλιο, να ζουν από τη συνδρομή εκείνων που ακούνε το ευαγγελικό κήρυγμα.

Οι απόστολοι όμως, μιμούμενοι την πτωχεία του Κυρίου τους, χρησιμοποίησαν γενικά με φειδώ το δικαίωμα αυτό. Έκαναν περιορισμένη και διακριτική χρήση του, «μηδεμίαν εν μηδενί διδόντες προσκοπήν», αποφεύγοντας δηλαδή κάθε αφορμή σκανδάλου, «ίνα μη μωμηθή η διακονία». Για να μην υπάρξει καμμιά μομφή, καμμιά κατηγορία εναντίον του έργου τους, που ήταν η κήρυξη του Ευαγγελίου (Α΄ Κορ. 9, 12).

Έτσι, για να είναι αληθινοί διάκονοι του Θεού, για να μην προκαλούν και σκανδαλίζουν τους πιστούς, έζησαν λιτά και φτωχικά. «Ως πτωχοί, …ως μηδέν έχοντες». Διαβιούσαν «εν λιμώ και δίψει, εν νηστείαις πολλάκις, εν ψύχει και γυμνότητι». Με απλά λόγια, πεινούσαν και διψούσαν, στερούνταν την τροφή, βρίσκονταν στο κρύο χωρίς τα κατάλληλα ρούχα (Α΄ Κορ. 9, 14. Β΄ Κορ. 6, 3. 10. 11, 27).

Περισσότερο μάλιστα από όλους υπέφερε ο Παύλος, γιατί δεν θέλησε να κάνει καθόλου χρήση της εξουσίας του να ζει από το Ευαγγέλιο, να τον συντηρούν δηλαδή οι πιστοί. «Αργυρίου ή χρυσίου ή ιματισμού ουδενός επεθύμησα», λέει. Για τις ανάγκες τις δικές μου και των συνεργατών μου δούλεψαν αυτά εδώ τα χέρια μου. Εργαζόταν στα μικρά περιθώρια του χρόνου του ως σκηνοποιός, για να μη δημιουργήσει «εγκοπήν τινα», ούτε το παραμικρό εμπόδιο στο έργο του Ευαγγελίου (Πράξ. 20, 33-34. Α΄ Κορ. 9, 12).

Ρίζα όλων των κακών θεωρούσαν οι απόστολοι τη φιλαργυρία. Ονόμαζαν την πλεονεξία ειδωλολατρία (Α΄ Τιμ. 6, 10. Εφ. 5, 5. Κολ. 3, 5). Ιδιαιτέρως τόνιζαν στους διαδόχους τους, τους επισκόπους, να είναι αφιλάργυροι (Α΄ Τιμ. 3, 3).

Και όντως διαχρονικά, πολλοί από αυτούς μιμήθηκαν το αποστολικό φρόνημα. Άλλοι όμως έπραξαν το αντίθετο. Θεώρησαν «πορισμόν την ευσέβειαν» (Α΄ Τιμ. 6,

5). Ευκαιρία να πλουτήσουν. Μα πήγαν με το αργύριό τους στην απώλεια (Πράξ. 8, 20).

Σήμερα; Απομένει τάχα τίποτε από το πνεύμα των αποστόλων;

Βαθύς ήδη σκεπτικισμός επικρατεί για τις σκανδαλώδεις αιφνίδιες παροχές της πολιτείας προς τους ταγούς της Εκκλησίας, σε μια συγκυρία που ο κόσμος υποφέρει. Προς τί ο εναγκαλισμός αυτός; Αποσκοπεί σε πολιτική συναλλαγή και συμπαιγνία;

Και ο μεν καίσαρας, καλώς. Τη δουλειά του κάνει. Δημιουργεί τα ερείσματά του όπου μπορεί, με τον τρόπο που ξέρει.

Οι εκκλησιαστικοί άρχοντες όμως; Με ποια ελευθερία θα ενεργούν και τί ορθό προσδοκούν να πράξουν, προσδεδεμένοι με χρυσό χαλινάρι στο άρμα του;